

Передплата

на «РУСЛАНА» виноситься:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор
на пів року . . . 10 кор
на чверть року . . . 5 кор
на місяць . . . 1-70 кор

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о 5¹/₂ год. пополудни.

Реданція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 1.
пл. Домбровського (Хорунщини). Ек-
спедиція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереження. —
Рекламаци неопечатані вільні
від порта. — Оголошена зви-
чайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 40 с. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
30 с. від стрічки.

Збори земців в Москві.

(+) Борці за волю в Росії віднесли рішучу перемогу над чиновничою владою: заборону видану проти зборів заступників земств в Москві, скликаних на день 19. н. ст. липня, знесло правительство і збори відбули ся в домі князя Долгорукого, визначного провідника конституційного устрою в Росії. Ся перемога має тим більше значінє, наколи уявимо собі ціль, до якої змагають зібрані в Москві представники земств.

Ще цар Олександр II завів у Росії 1. січня 1864. року земства в усіх губерніях царства, окрім північно-західної області, Польщі, Кавказу і Сибіру. Земства мали задачу, дбати про економічні, фінансові, санітарні і просвітні справи населення, мали повну самоуправу і були неначе соймами. Інтелігенція засуджена на бездіяльність наслідком недостачі всякого політичного життя, найшла в земствах широке поле до діяльності. Найвизначніші люди жертвували свої сили земствам і тим способом они стали огнищами, в котрих громадили ся найбільш освічені і вольнодумні люди і радили про політичне положенє держави. Земства користували ся всякими нагодами, щоби причинити ся до поправки політичного положеня і витворити для населеня можливі умовини. Зараз після убиства Олександра II. здобули ся земства під проводом вольнодумного тверського земства на відвагу і звернули бачність Олександра III. на нелюдські відносини в Росії і домагали ся участі вибраних заступників в управі державній. Ще за Олександра II. був замір скликати держав-

ну думу, одначе реакція опісля убила сю справу. Другий раз вже безпосередно після вступленя на престіл Миколи II. задумували заступники земств добити ся скликаня державної думи з кінцем 1894. року. В зимовім дворці явили ся заступники земств перед царем Миколаєм II. і домагали ся скликаня державної думи, одначе цар відправив їх пам'ятними словами: «Пусті мрії!»

Одначе тим не убито конституційних змагань і бажань волі, що проявляли ся в земствах, а навпаки суспільний і політичний гнет ще більше піддержував і скріплював сі змаганя, а збори земців, котрі відбули ся в Петербурзі минулого року у вересні зараз після іменованя кн. Святуполка-Мирського міністром внутрішніх справ, стають найпевнішим доказом тих змагань серед освіченої російської суспільности, а вислідом сего була одностайна резолюція, щоби домагати ся від царя скликаня конституційної репрезентації.

Під напором сеї ухвали поручив цар наслідникови кн. Святуполка-Мирського, Булігінюви, виробити начерк конституції і все потрібне підготувати до скликаня конституційної репрезентації. Булігін по довгій проволочі сповнив свою задачу і предложив начерк так званої конституції. Одначе сей начерк був так уложений, що викликав як найживіше невдоволенє земств і всіх вольнодумних людей. Сей начерк, як показало ся після єго оповіщення, не був нічим иншим, як відписом з невеличкими змінами реакційної ординації городської, виробленої в 1890. р. за Олександра III. Та нібито конституційна репрезентація є лише тінию народного заступництва, а всі права і привілеї застережені правитель-

ству. Начерк сей признає виборче право лише власникам або привязує до певних станів і становищ, а виключає робітничу верству від всяких прав виборчих, не за- поручає особистої свободи виборців, віддає нагляд над виборами виключно в руки поліції і не забезпечує послам нетикальності, на останку признає державній думі лише дорадний голос.

Збори земців, які відбули ся в Москві, мають отже задачу, звалити сей Булігінівський начерк, а довести до введеня в жите конституційної репрезентації після європейського взірця. Сі збори будуть отже мати для будучого устрою Росії далекосягле значінє, а земці рішили ся вимогти здійсненє сеї ідеї. Як они досягнуть сю ціль, побачимо, але імена визначних там представників дають певну поруку, що справа не зійде з денної черги. На чолі зборів стоїть голова московського земства Головін, котрий недавно назвав Булігінівський начерк прилюдно сьмішним. Визначне місце займає також професор московського університету князь Трубецький, котрий 6. червня на чолі відпоручників земств в Петергофі виголосив пам'ятну промову до царя, в котрій висловив конституційну програму земств. Велику повагу має також г-р. Гайдєн, предсідатель господарського товариства, котрий відважив ся написати острє письмо до міністра Плевого і нап'ятувати єго незаконну і грізну політику. Також кн. Долгорукий, предсідатель земства і автор знаменитих діл про самоуправу земств, намагав ся положити кінець шкідній політиці Плевого, але сей зробив на него донос цареві і цар усунув Долгорукого з предсідателя земства та велів вибрати иншого предсідателя.

Сильвестер Ярчевский.

„КАЗЕТА“.

Мов казочний липар дрібного калібру — мов передпотоповий мастодонт який з'являється у памяті моїй образ того мужа невеличкого, вічно засмарованого і вічно запитого; завсє готового до співу і до лайки, як і до внеслої проповіді на тему міського і суспільного порядку, а ще краще не порядку; рівно завсє готового до Демостену рівних подвигів на почві високолетної і далековидої політики отців мого славетного рідивного міста.

Таким у своїй малости — великим, у нікчемности — внеслим бачу його все єще.

Колиб він був скінчив яку школу, то був би, сказати-б по горатиньському, «відрапан ся на пана» і тоді провалиб цінні перлини його краснорічivosti на все. Пропалиб бодай для мешканців Горатина, для його курій, гусей, качок і, з респектом кажучи, доморослих фрайцузів.

Колиб він був скінчив яку школу, тоді був би став може чимсь нікчемним в очах Горатинців: був би може став поетом-сатириком. А й тоді пропали би були безслідно чарівні цвітки рідивного горатиньського стилю, яким пестило ся неодна коротке й довге горатиньське вуха.

А так — він до високих шкіл не лавив, по-

гімназиях також не розвивав ся, то і став порядним чоловіком без того і своїм газдою.

Тільки любив пити. Та не який благородний трунок любив пити наш незабутної памяті Пододозьо — ні, він заливав, мовляв, палку самою сивухою. Вона давала йому резон, була невсихаючим жерелом його вітхивія. Запоморочений нею міг собі пригадати, що було йому потрібне. Як тільки демон алькоголю поклав на його очи свою чародійну заслону, тоді він кризь неї бачив, мов кризь зачаровані скла і уста його розливали струї великих слів. В таку врочисту хвилю ставав на однім з горбків горатиньського ринку, найрадше на однім з його обильних сьмітників, і починав свою проповідь.

— Жиди, — клякв Пододозьо, — маю до вас мову... Чи ви розумієте, що то значить маю до вас мову, чи ні?..

Жиди збирали ся довкола бесідника і казали з кивками: Слухаємо, просимо!

— Ви є дуже порядні люди, ви жиди, хоть ви жиди нехристи... Ая... У вас христини сі бодай зажичить як треба, заставить сі, а такі як треба поставить сі. Бодай вас усіх вирвало, ая!...

Жиди кричать нетерпеливо: Чого кажете, аби «вас вирвало» Га? На що таке глупство кажете? Га? Панє Пододозьо, таже ви преці мудрий чоловік! Фе, стидайте сі!

— Аби сьте знали, жи я сі такі ветидаю. Далібуг! Бо ще сі вмію стидати, а ти єден з другим то і Єзуса укоронованого продаєш і такі

не встидаєш сі! Пек тобі на твою голову і оспана, жидє плюгавий!

Жиди плюють на него: Тфі, ти паскудний гої! Нащо так клєнеш? Бодай тобі фрас!

— Тихо жиди! — гремить приказуючим голосом Пододозьо. — Тихо, ша, аві мру-мру! Я ваш бог! Жиди, я ваш бог! Бо я на вас працюю, а ви з мене шкіру стягаєте!

А жиди і справді немов хотіли стягати шкіру, хапали його звичайно на такі слова за руки, понихали кулаками в плечі і стягали зі сьмітя на иньше «чистіше» місце, а далі й проганяли проч.

— Іди геть! Марш! Ти п'яне хазер,* ти дурне пододозьо! А цю, а цю!

Як небіщик Магомет мусів утікати з Мекки до Медини, так наш проповідник спасав ся «бігством» перед нетвердими але численними кулаками жидів геть-у инший бік міста, там, де стояла церква. Тут він зупиняв ся, здіймав поважно з голови річ подібну до капелюха і до шапки заразом, перехрестив ся і починав «з кінця».

— Жигнаю сі перед тобою церковньо сьвята, щос тільки муки винєсла від тих людей. Не хотять слухати правди, цибухи-жиди. Я їм кажу, що я їх бог, а вони мене жевуть. За правду все так. А бо то не правда? Тажи я їх утримую, тажи якби не ми католики, то щоби з них було — га, скажи сьвятий кшвижу пань-

*) свинка.

Однаке земство не допустило до нового вибору, а після смерті Плевого Долгоруков знов заняв своє давнє становище. Петрункевич, голова тверського земства і учасник памятної тверської депутації, яка явила ся зараз по вступленю Миколи II на престіл в зимовім дворці, відомий яко горячий бесідник, а єго називає чиновництво російським Міраб'ю. Зпоміж членів депутації петербурскої думи назвати годить ся барона Корфа, котрий виробив начерк конституції і предложив комітетови міністрів. Збори земців числили 300 учасників.

Ювілей бельгійської незалежності.

В сім році сьвяткує Бельгія 75-літній ювілей своєї політичної незалежності. За тих 75 літ край, перед тим бідний — зацвів і дійшов до великого багатства. Щоб видно було докладно користі самоуправління народу, порівнаємо Бельгію з Росією. Отже коли вивіз і довіз Росії виносив в 1904 році 4.186 мільонів франків, то вивіз і довіз в тім самім році в Бельгії виносив 4.674 мільонів франків, отже о 488 мільонів франків більше. А треба знати, що величина цілої Бельгії не перевищає половини простору одної губернії петербурскої, та що Бельгія числить 7 мільонів мешканців проти 135 міль. мешканців Росії.

Отже так маленький народець і так нечисленний виробляє, перетворює і консумує більше багатств чим нарід 20 разів від него численніший. Коли тепер застановити ся, кілька обороту грошевого припадає на одну голову в Бельгії, а в Росії, то покаже ся, що оборот той виносить в Бельгії на одну голову 680 франків, підчас коли в Росії лише 28 франків.

Загал багатства в Бельгії обчислюють статистики на 100 мільярдів франків. Такого багатства не находимо в жаднім краю сьвіта відносно до кількості мешканців і простору краю. Взагалі Бельгійці визначають ся незвичайною ощадністю. Там кожда трета голова в краю, отже майже кожда родина, має гроші зложені на книжку щадничу — явище, якого в жаднім иншим краю нема.

Фабрики Бельгії дають роботу 1,200,000 робітників, а сила парова машин доходить до 1,090,000 коний, а річну продукцію Бельгії цінять на 5,000,000,000 франків. Додати до сего матеріяльного багатства ще і багатства моральні високу освіту і особливо розширену освіту низшу, народну, додати б се, що в Бельгії майже нема анальфабетів, що там що року десятки тисяч чужинців приїздять учити ся на вищих заведених сего розумного народу, додати сильну організацію робітничу, взірцеві корпорації і дома людові, так що Бельгію зовуть

скай? Га?... Ой, правда. І ти наша сьвята церквонько багато потерпіла! А вот той Кроцкий, твій старший брат, навіть сеньор — а вож як він тобі служив, Матко боска!

Доти служив, служив, аж доки гроший в церковній скарбоні не стало! А видите! А три дома поставив, як каменіці, тай хто єму що зробить! Сьвета Матінка не піде до сонду тай не заскаржить, бо то сьвета! Ой добре то обкрадати сьветих! А тоті брата то таки не обізвуть сі, боять, кав, богачи... Таке то в нас! Най преч сі каже!...

Міщани ідуть на ринок або й з ринку до своїх хат, стануть, послухають, що Пододозьо «таляпає», посьміють ся, порадують ся щиро, коли, мовляв, «урізає» котрому з ворогів добре тай ідуть до своїх.

— Пододозьо тримає нині казане під церквою! — не забуде ні оден сповістити другого.

— Ага, видівем єго, як тримає казане до жидів. Мусіли нагнати, то зачинав перед церквою з кінця...

— Тому всьо вольно. Хто му що зробить? упе сі тай кричить, що му слива привесе на язик...

Пододозьо набалакав ся добре з церквою, потому вивалив на неї очи як баньки, і вікниці

«взірцевим соціальним барстатом». а побачимо, які користи дає народови єго незалежність, можливість розвинути всі в собі оріміччі сили.

Заповідь голоду в Росії.

Здає ся, що всі лиха звалили ся на Росію в переломовій хвилі для єї внїшної і внутрішньої політики. До инших нещастє та неудач грозить єще голод в ріжних околицях Росії. Справозданя з ріжних сторін заповідають неврожай. «Казанський Телеграф» доносить, що в околицях Сормска, Вятки і Наїна збори випали дуже зле. Також з уржумського повіта надходять дуже сумні вістки. Взагалі у вятській губернії є залежнє кількє місцевостей, в яких зародило озиме жито. — До дзєвника «Волжский Листок» надійшли з земств казанської губернії вісти, що стан озимих засївів в девяти повітах є дуже лихий. Окрім сего горох, бїб і сочевицю знищили шкідники. — В саратівській губернії очікують цілковитого неврожая збіжа і всіх настївних трав. — Статистичні дані земств стверджують, що з 1260 місцевостей надійшли вістки про неврожай, а тільки в 40 надїють ся на добрі жнива. — Після місцевих часописий в саратівським і комишинським округах треба очікувати цілковитого неврожая. Вже тепер до городських дум напливають просьби о запомогі. Взагалі побоюють ся голоду, як се було вже в 1891 р.

З самарської губернії надходять єще невідрадніші вісти. Страшна посуха, яка трєвала там через ціле літо, спалила всі засїви. «Самарський Курєр» доносить, що всім місцевостям, положеним над Волгою, грозить мара голоду. Збіже є таке рідке і таке маленьке, що не виплатить ся єго ані жати, ані молотити; можна хїба ужити єго на пашу. Особливо прикре вражїне роблять збіжа в ставропольській губернії. До «Царициньского Вістника» надходять чимраз частїше голоси пацькаючих над неврожаям селян з околиць Царицина. Довготрєвала посуха відбила ся так некорисно на стані озимого збіжа, що прикінци мая скошено єго на пашу. Нема найменшої надїї на пересїчний урожай. Дуже поважні сумніви викликає стан збіжа так озимого, як і ярого в тамбівській губернії. Як твердить «Тамбівський Голос» над тамбовською губернією повисла гроза голоду. Цїлком анальогічні вісти надходять з околиць Роненбурга, рязанської губернії, з околиць Малоархангельска і Елця в арловській губернії та з екатеринславської губернії.

Зі всіх наведених місцевостей дають ся чути згїдні голоси, що незвичайні спеки і брак атмосферичних опадів знищили до нащадку озиме збіже. В деяких повітах мають єще надїю, що яре збіже єще яко-такє поправить ся, однак сі надїї привязані до зміни погоди, а на се нема багато виглядів. Взагалі в наведених околицях вже тепер приготворюють ся до борби з голодом. Представники земств звертають увагу пра-

похнюпив їх у землю, мовчав, немов надслухуючи, чи не відповість йому що та Матенька боска, за якою він перед хвилею так по кавалїрски вступав ся. Але поважна сьвятиня божа мала величавий вид спокою і вимовної мовчанки. Тому Пододозьо завернув в инший бік: перед міський уряд. Тут пригадав собі, що бурмистр міста єще старий кавалїр. І от захотїло ся йому дати пану начальникови міста пару слів поуки.

— О, видиш! А ти єще не мав часу до тепер ожєнити ся? Чи то так файно, чи то так по людська? Диви сі, кождий з нас має свою жінку, а ти не! Чи то так випадєє? га, скажи! О, диви сі на мене! Я собі пан. Маю в дома жінку і діти і хату, гонга — ще яку хату! Як каменіцю! А жінка мене слухає, як ксьондза. Дуже мене поважає, дуже... Гадаєш, що мене хоть раз коли набїла, як я прийшов п'яний до дому? Де там! Яж преці у неї господар рахую сі! Преці роблю, працюю... Не так як ти, що хїба трохи пуром шкрїбати умієш...

Звичайно мало хто звертає увагу на те, що Пододозьо балакає. Вигляне часом сторож публичного безпечєньства у своїй автономічній рогагивці через браму, всьміхне ся тай іде далі в глїб подвіря. Але орації горатинського Демостєна не все були такі невчені і такі поучаючі.

вительственних сфер, що належить прийти і помочню населєню, однак доселі правительство не вчинило нічо в тім напрямі і лєдвї чи буде могло вчинити щонебудь. Спосібних до праці людий покликвали як резервістів на війну, дома остали тільки старці, жінки та діти і супротив сего нема навіть рук до праці, щоби бодай вчисти давати опір сумнїй, а здає ся немінучий євєнтуальности голоду.

Дещо з конгрєсу в Москві.

Реформаційний рух в Росії, який перемінив ся був в революційний, набирає аж тепер значїня, коли на єго чолі станули люди, покликані до того і своїм знанєм і суспільним становищем, та прийняли ся витворєня нових форм життя не через руйнованє, а через закладанє підвалин для нової будови. Представителі майже всіх земств і міст цілої Росії, хотїй зіхали ся на той конгрєс без дозволу влади, хотїй сходять ся і радять наперекір поліційній інтєрвенції, то все таки їх діло треба вважати легальною і поважною, сьвідєсною цілю реформаторською акцією, піднятою з уповажненя мільонів населєня. Се мусїло тихо-мовчки признати і російське правительство, не відпринявши жадних енергїчнїших мїр против засїдань конгрєсу. Се факт, який становить важний прецедєнс і єго треба вважати першим основним успіхом російського реформаційного руху.

В конгрєсі земств взяло участь 200 осіб. Президентом вибрано одноголосно гр. Гайдєна. Президент московського земства представив конгрєсови труднощі, які влади робили конгрєсови. Як показало ся, труднощі ті були наслідками чутки, що конгрєс наміряє приголосити ся яко конститунта. Бюро конгрєсу заявило, що не має того наміру. — Мїмо того, що генерал-губєрнатор старав ся, щоби конгрєсови не роблено труднощї, явив ся на онодїшнім засїданю поліцмайстер в супроводї урядників поліційних і принїс письмєнне завїзванє зі сторони властей, щоби засїданє закрито. Полїцмайстер відчитав укази і окружники, на основі котрих влади уважають конгрєс за незаконний. Президент конгрєсу заявив, що уважає зарядженє властей за незаконне і дєлятого не почуває ся зобовязаним до єго узглядненя і засїданя не закрїє.

Полїцмайстер зажадав тоді, щоби єму подано назвища присутних і видано документи. У відповідї на то відозвали ся голоси: Спїшіть цілу Росію! Остаточно удало ся поліцмайстрови списати протокол.

Внаслідок протєсту одного з членів конгрєсу против дискусїї над проєктом Булігїна, з причини, що він єще урядово не оголошений, вказано іменем бюро конгрєсу на то, що петербурскі часописи оголосили проєкт, котрий звїзвідки не заперечено. Факт, що навіть не заказано

Іноді було в них за багато соли, вправді не атичкої, але родимої таки, горатинської. Тодї треба було такий живий дневник конфїскувати. А діяло ся те найзвичайнїшим і найпростїшим способом під сонцем. Полїцаї приступав до Пододозя і питає ніби чємєнько:

— Перепрашаю вас пане Пододозю, чи не малиб ви охоти нині спати у нас. Маємо новий тапчан, дамо вам сьвіжої води і замкнемо, аби хто не зрабував нам. Добре? Я вас запроваджу...

Полїцаї робив звичайно рух, що ніби то хоче запроводити проповідника до міського арєшту. Пододозьо ображав ся звичайно дуже і кликав у сьвятїм обурєню:

— Що? мене хочєш брати до гарєшту? Мене? а знаєш ти, хто я є?... Я горатинський бургєр, знаєш ти то, чи не знаєш? Бери такого як ти сам! Знаєш? Я маю в дома своє лужко і воду — то собі піду дому, як сі мені схочє. А пєк тобі. Ото нещастє! На всі люди тай на всі жиди! Ну, чи видїв хто таке?... Ци я тобі що винєн, ци що? Ци я кого образив, ци можє ударив? А то лотєр якийсь! А тьфу!...

(Кєнєць будє.)

передруковувати проєкт, потверджує його автентичність. Опісля відкинув конгрес проєкт Булігіна, мотивуючи відкинення тим, що оцінка після майна і поділ на класи виборчі відбирають репрезентації народу можливість висказати правдиву волю народу; брак запоруки особистої свободи і ненарушимости членів репрезентації та факт, що контролю властей при виборах має бути того рода, що не проявить ся правдива воля виборців; далше повне виключення явности засідань відбирає проєктованій «думі» стичність в населенем. Впрочім признає проєкт «думі» лиш голос дорадчий, а не признає їй ніякої фактичної контролі над властями і правительством. Конгрес висказує погляд, що заступники земств і міст повинні бути в як найбільшій числі в «думі» узгляднені.

Як вже видко з повисшого, конгрес земств і репрезентантів міст в Москві забрав ся енергично і неустрашимо до діла а вже найважніше то, що він виготовив також і проєкт конституції, котрий ухвалено без зміни 220 голосами против 7.

Після дальших вістей зібрало ся на конгресі в Москві 300 членів. Засідань відкрив предсідатель московского земства Головін, а опісля вибрано односторонно предсідателем зборів бар. Гайдена, віцепрезидентами Головіна, Шеткіна і Петрункевича. Народи відбувають ся в приватних салонах кв. Долгорукого. Ледви що приступлено до верифікації мандатів членів конгресу, коли дано знати, що до палати впала поліція. Серед зібраних настало велике обурення, а господар дому, кв. Павло Долгорукий, син царского достойника дворского, заявив зараз, що поліція не має права впадати до его приватного помешкання. Мимо того, за хвилю явив ся поліцмайстер з кількома поліціантами і крикнув: «Прошу замкнуті сей парламент!» Слова ті викликали ще більше обурення. Президент конгресу сунтав, на чий приказ приходить поліцмайстер на збори, і покликав ся на слова царя, висказані до депутати земств, отже до него, до кв. Трубецкого і до кв. Долгорукого, та заявив наконєць, що в виду тих царских слів не уступить перед незаконним кроком поліції.

Тоді зі всіх сторін почали кликати до поліцмайстера: Де маєте жандармів, де маєте козаків? Остаточю прийшло до порозуміння і поліцмайстер почав в сусіднім салоні записувати собі імена присутних. По кількох годинах, коли розійшла ся чутка, що конгрес радить, зібрала ся перед палатою кв. Долгорукого величезна товпа народу і підносила оклики в честь делегатів земств. Народи конгресу мають нині покінчити ся.

НОВИНИ.

— **Календар.** В неділю: руско-кат.: Антонія; римо-кат.: Аполінарія. — В понеділок: руско-кат.: Ольги княгині рускої; римо-кат.: Христини муч. — Ві в торок: руско-кат.: Іларія, Прокла; римо-кат.: Якова апоств.

— **В Бережанах** відбуло ся двя 15. с. м. віче в справі основаня в тім місті рускої гімназії. Народам проводив о. Боднар зі Свистільник, а реферував справу адвокат др. Андрій Чайковський зі Сколя. Референт зачав від зображеня культурного значія шкіль для народа, представив покривджене на тім поли Русинів, розкриваючи історію існуючої в Бережанах польської гімназії, виказав, що она, призначена для Русинів, лише задля неприхильних обставин перемінилась з німецької в польську. На основі статистичних дат референт виказав, що до 80-тих років число рускої молодіжи значно переважало у тій гімназії, — що і тепер число се доволі значе (в р. 1903/4 214, 1904/5 270, з чого в 1 кл. 64), щоб отворити руску гімназію, головнож при узглядненю того, що повіт має 65% Русинів та що в послідних літах прибуло кільканацять польских шкіль середних. Референт поставив резолюцію: «Світлий Сойм звольт, узглядняючи дійсну, неоспориму потребу, заснувати з р. 1905/6 самостійну руску гімназію в Бережанах — зглядно отворити покищо паралельні рускі класи в міру жадань родичів». Резолюцію сю збори односторонно прийняли. В дискусії забирали голос о. Гарматій і др. Бачинський, порушуючи головно справу уможливленя селянским дітам доступу до гімназії та звиваючи селян, щоб они у першій мірі постояли за сим домаганем, як найтіснійше звязаним з їх інтересами. Ухвалено вкінці виготовити меморіал

до сойму. В вічу брали участь селяни і інтелігенція.

— **Академічний Дім.** Наук. Тов-о ім. Шевченка внесло до львівского магістрату подане в справі дозволу будувати «Академічний Дім» при ул. Супінського 7. Будинок буде згояти значно далеко від улиці, а перед ним буде городець. Дім буде 2-поверховий з високими сутеренами, а крім малих кімнаток, по 14 до 16 на кождім поверсі, буде мати великі салі на ідальні, бібліотеки, шпиталь, лазенки і т. д. Будова має почати ся ще сего року.

— **Зі Станиславова.** Пригадує ся П. Т. Землякам, що на загальних зборах Тов-а «Достави», котрі відбудуть ся вже 1. сернія с. р. має бути порішена справа отвореня відділу церковного (Станиславська Ризниця). Просимо на сі збори як найчисленнійше прибути і вступити в члени «Достави». Удїл виносить 10 К, висове 1 К, порука двократна. Удїли присилати прямо до тов-а «Достави», ул. Казимирівска ч. 10. — *О. Тер. Барш. Др. Волод. Яношич.*

— **З Товариства св. Петра.** В місяці червни прислали на річ Тов-а в коронах: о. М. Павлик пар. Микулинець від членів 11, о. Волод. Чепіль пар. Голешова від членів 6, о. Д. Кошуба з Зарванці і о. В. Несторович з Ланів по 2, о. Кинаевич пар. Підгородя складку від парохія 33-12, о. Цегельский пар. Струсова від членів 25, відпоручник дек. скільского о. Качмарский від членів 92, дек. залозецкий о. Квляцкий від членів 46; дек. ходорівский о. Кмицикевич від членів 201-85, дек. зборівский о. Чумак від членів 24, дек. збарзкий о. Рейтаровский 38, дек. бобрєцкий о. Штогрин від членів 55, о. Бачинський пар. з Глинян-Заставе 9-27, радн. Грабовеньский з Микулинець 4, дек. підгацький о. Лотоцкий від членів 12, дек. тернопільский о. Громницький від членів 100, о. М. Кордуба пар. Сущна 9, о. Терещук В. з Добровод 8-30, проф. Алиськевич і Сивр. Герусійський учитель по 2, проф. Цегельский і п. Кloseвич завідатель Ризниці по 1, дек. унівський о. Левицкий від членів 34, дек. скалатський о. Герасимович від членів 139-86, дек. бобрєцкий о. Штогрин 15, проф. німецької гімн. Грушкевич, Пакович, Пleshкевич, Сивуляк і Скобельский по 1, о. Білинкевич пар. Знесіня 1, о. Кинаевич пар. Підгородя складку парох. 66, дек. нараївский о. Танчаковский від членів 81, дек. роздольский о. Зарицкий від членів 12, відпоручник дек. золочівского о. Малий пар. Яснонова від членів 28, комітет церковн. в Перемишлянах 60, відпоручник деканату стрийского о. Петро Шанковский від членів 12, церковн. в Шишківцях 5. — За жертви дякує і о дальші просьте — *Виділ.*

— **Знижка безпосередних податків в 1905. році.** Подає ся сим до загальної відомости, що по мисли артикулів IV. до XI. закона з дня 25. жовтня 1895 ч. 220 в. з. д. і розпорядженя ц. к. міністерства скарбу в д. 24. червня 1905. ч. 52,694 належать ся в році 1905. слідуючі опустити в безпосередних податках: а) в податку ґрунтовім опуст 15%; б) в податках домових з виїмком податку 5%-го від доходу в будинків увільнених часово від податку домового — опуст 12,5%. Головну суму загального податку заробкового знижено на 1905. рік подібно як в році попереднім о 15% і она виносить 35,909,641 К 86 с. Податок заробковий від підприємств обовязаних до публичного складаня рахунків вичислених в § 190. уступ 1. і 5. покликавого висне закона буде на рік 1905. приписувати ся і поборати ся як в році попереднім в висоті 10%. Опустити під а) і б) будуть обчислені лише від державної належитости податкової з виключенням додатків автономічних і будуть в ц. к. урядах податкових записані в книжочки податкові зглядно в накази заплати на сі податки. Коли записане се буде могло наступити, подасть кождий ц. к. уряд податковий в своїм часі окремими оповіщеннями до загальної відомости. — Львів дня 6. липня 1905. — *Ц. к. кравва Дирекция скарбу.*

— **В рускій гімназії в Тернополі** випала сего-річна класифікація дуже добре. На 483 класифікованих учеників одержало лиху ноту всего 29 (6 1/2%), а поправки 52 учеників (16 1/2% разом з двійками). «Подільский Голос» замічує про те: «В виду сего невичайно корисного результату в поступі учеників у всіх класах без виїмка устануть може від тепер сі неоправдані і звичайно пересаджені наріканя не лише нашого міста, але й цілої нашої суспільности на мнїмі переслїдуваня і «паленя» учеників тернопільської гімназії їх власними професорами.»

До вступного іспиту до I класи в тій гімназії зголосило ся перед вакаціями 140 учеників, а здало з них 137.

— **В ц. і к. ветеринарній академії у Відні** є до обсади 20 місць на 1. році студій. Матуристи з середних шкіль (до 20. р. житя) можуть старати ся о принятє в I р. сеї академії. Кошти повного удержаня ноносьть війсковий скарб. По укінченю 4-літних студій дістає ся номінацію на війскового ветеринаря. По близній інформації можна звернути ся до: «K. k. Hof- u. Staatsdruckerei in Wien» і зажадати брошури: «Provisorische Vorschrift über die Aufnahme von Aspiran-

ten in die k. und k. tierärztliche Hochschule in Wien, dann in die k. ungarische tierärztliche Hochschule in Budapest behufs Heranbildung zu militärtierärztlichen Berufsbeamten» (Dienstbuch F—5, b).

— **Виділ філії Руского Товариства педагогічного в Станиславі** рішив на передпосліднім своїм засіданю отворити з 1. вересня 1905 інститут для молодіжи шкільної богатших родичів. З огляду на то, що із 1. вересня увійде в жите руска гімназія, а молодіжи стане вже більше прибувати, то як раз придасть ся такій інститут, бо 2 бурси: бурса філії Тов-а педагогічного та бурса селянська зможуть тільки помістити біднійшу молодіж. Виділ постарась о все, щоби той інститут повести як слід; постарась о відповідне поміщенє, здоровий харч, а нагляд педагогічно-дидактичний ме мати один з професорів гімназії або священик. За удержанє назначуєсь 36 К місячно, а чим більше вихованців зголосить ся, тим оплата буде менша. Зголошуватись просить ся до 5. сернія на адресу: Пр. Рибчук, проф. гімназ, тепер у Дорі.

— **Конкурс.** Вповнюючи ухвалу I. загальних зборів філії руск. Тов. педагогічного в Ярославі, постановив виділ сеї філії засновати в Ярославі з початком року шкільного 1905/6. селянську бурсу. Приймати ся будуть ученики народних шкіль ярославских, а услія принятя суть: 1) Батько вихованця має бути членом руск. Тов. педагогічного. 2) За удержанє має платити найменше 8 К місячно і натуралія, на що отець (опікув) зложить письменну заяву. 3) На інвентар треба зложити 5 К.

До прошеня, котре треба прислати найдальше до 20. сернія с. р. на руки Виділу, треба долучити: 1) Сьвідоцтво шкільне, що ученик скінчив 2. класу школи народної. 2) Сьвідоцтво убожества. 3) Заяву що до платні. — Від Виділу філії руского Товариства педагогічного в Ярославі. — *Виділ.*

— **Дрібні вісти.** Музей ім. Дідушицьких буде замкнений до 1. вересня, а вільно его звиджувати лише по зголошеню ся в канцелярії музею рано. — Посадником м. Яворова вибрано односторонно п. Фердинанда Паара, а его заступником п. Станислава Ляховича. — П. Каз. Обертинський, нововибраний посол з Золочівщини, жертвував по 1.000 К в староствах золочівским і зборівским на будову церков. — Послїднє злива, яка навістила Львів дня 16. с. м., зробила шкоди на міських дорозах на 11.000 К, бо тільки видано на їх напругу.

Всячина.

— **Ческа мова в консулятах.** Нар. Listy доносять, що австро-угорські консуляти в Франкфурті і Лондоні часто звертали ческі урядові письма праского магістрату, з допискою «долучити переклад». Магістрат віне в тій справі жалобу до міністерії заграничних справ, котра поручила австро-угор. амбасадам і консулятам приймати і полагоджувати ческі письма.

— **П-на Аліція Рузвельт,** донька американського президента, вдала ся в свого батька. Любить шпорт, проходи, подорожує яхтом і є непобідима в танцю. В товариским житю п-на Аліція осягнула рекорд. В протягу послідних 15-тих місяців она взяла участь в 408 прошенях обїдах, 340 балах, 300 танцюючих вечерках, дальше була на 680 товариских сходинах і зложила 1.700 візит, а в тім часі 16 раз була дружкой. Коли ю знова прошено, відказала, що не може справляти собі тільки туалет.

— **Фантазія мільярдерки.** П-на Анна Морган, дочка звісного мільярдера і «короля трустів» дістала в Філядельфії в тамошнім товаристві мореплави степенє корабельного капітана. Аби дійти до сего титулу п-на Морган відбувала довші студії навтичні, а крім того практичні вправи і здала з відзначенем дотичний іспит. Маючи степенє капітана ексцентрична дівчина обьяла провід батькового яхта і відїхала на нїм до Норвегії на прогульку. Є се перший корабельний капітан — в сїдничці.

— **«Рожева» справа.** В віденським пратері зірвав 17-літний кравецкий ученик кілька найкраспих рож з кльомбу, при чім сиймав его міський сторож, а прокуратория обжалувала хлопця о крадіж. При судовій розправі судия увільнив обжалованого, мотивуючи вирок тим, що в тім случаю не було крадіжи, лише акт пошти, бо обжалований не мав наміру сповнити крадіж «в значіню карного закона». Сей вислід процесу викликав в кругах віденских огородників немале невдоволенє, бо супроти збиточників є они тепер безборонні. В прасі появили ся в тій справі отверті листи, а між иншими забрав голос директор цісарских огородів в Шенбруні, огородник Умлявф. — Він дивує ся тим судовим вирокам і заявляє, що если би сирավді настала така практика в судах, що зриванє чужих рож є безкарне, то тоді треба би замкнуті всі без виїмка огороди для публіки, а властители огородів були би лишеи всякої правної опіки.

— До П. Т. обезпечених в тов. „Алліанц“. Вдоволяючи многократно висказаному бажанню наших членів, виготовив наш Заклад всякі друк-сортти в рускїм язичі, і заявляємо нашу готовість всі до тепер в інших язиках видані членам поліси за зворотом тихже виставити їм нові в рускїм язичі. — Звертаючи увагу на наші надзвичайно приступні і догідні тарифи обезпечень, які на бажане висплаєм безплатно і оплачено, зістаєм з високим поважанем: „Алліанц“, акц. тов. обезпечень на жите і ренти. Генеральна репрезентация для Галичини і Буковини у Львові, пл. Бернардинська ч. 2 а. Адольф Б. Мегр, секретар. (1—2)

Наука, штука, література.

— В „Літературно-науковій Бібліотеці“ яко томки 106 і 107 вийшла книжка п. з.:
Софрон Крут. Записки Українця з побуту між полудневими Славянами. Львів, 1905. З друкарні Наук. Тов-а ім. Шевченка. Стор. 198, 16^{с.}. Ціна 1 К 10 с.

Телеграми

в дня 22. липня.

Будапешт. Заступник бурмістра повідомив бурмістра, що не признає міністерияльного рескрипту, яким знесено ухвалу міської ради о нестяганю податків та що як раз буде дальше поступати після ухвали міської ради.

Париж. Комісія сенату приняла цілий проєкт закона о розділі церкви від держави, почім відрочила ся до жовтня.

Кольонія. Köln. Ztg. доносить з Царгорода, що вчера підчас торжественного виїзду султанського двора до мечету, хтось кинув бомбу. Султана не ранено.

Познань. Тутешнім газетам доносять з Варшави, що вчера розстріляно там 800 резервістів, котрі здезертували перед виправою до Манджурії.

Москва. На вчерашнім зібраню земців відчитано проєкт відозви до народу. В відозві обговорює ся послідні випадки, потім звизає ся населене, аби утворило групи в ціли нарад над народним представительством.

Лондон. Пристань Порт-Артура отворено для чужинців під условиною, що кождий корабель буде зголошений перед тим у властий.

Colosseum
в пасажи Германів
 при ул. Соняшній у Львові.
 від 16. до 1. серпня 1905.
Нова сензацийна

програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлене. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що пятниці **High-Life** представлене. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленим білетом на фотелі, ложі, і рядні крісла можна їхати даром на представлене омнібусами Кольосею, які ждуть коло Віденської Каварні.

Композиції Ярославенка на фортепян

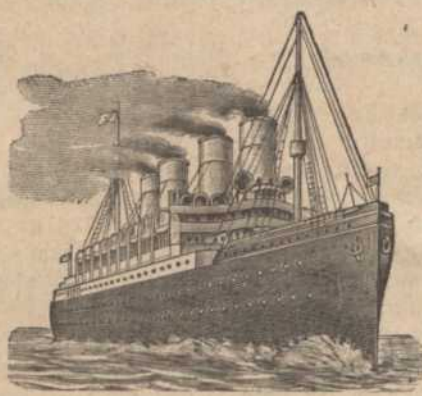
„ЛЮБОЩІ“

вальці по К 1-50,

ш-ий Народний Марш

по К 1-00

продають ся по всіх книгарнях у Львові і в Перемишлі, в Станиславові у Штавадхера, в Чернівцях у Пардіншого, в Самборі у Гайзіга в Тернополі у Комоневського і в Коломиї у Оренштайна.

Д о
Америци
і Канади

перевозить найдешевше і busідко
ЛІНІЯ КУНАРДА
 заступництво для Галичини
ЙОСИФ АЙЛЕ
 у Львові, улица Браєрівска ч. 6.

Кашель!

Хто на него терпить, най уживає ви-пробованих усмиряючих і смачних

Kaiser's Brust-Camarellen

2740 нотар. потверджених съвідоцтв стверджую певний усіх при кашлю, хрипці, катарі і флегмі.

Пачка 20 і 40 сотиків. Правдиві лише з маркою охоронною „Три сосни“. Склади: у Львові: С. Гай, аптека; Зигм. Рукер, аптека; Петро Міколай і Ска, дрогуєрия; Якоб Байзер, аптека; О. ф. Вилкер і Син; Кароль Палевский, аптека; Ів. Швелес; М. Лазовский аптека; Адольф Ашкенази, аптека під зол слоном; І. Шлес-Норатинский, аптека; Антон Ербар; Едмунд Курпер, дрогуєрия; Лев Каліер, аптека в Бродах; Іоаким Фрідман, ант. в Миколаєві; Зигм Ротенберг, аптека в Олесю; Герм. Енглендер в Перемишлянах; Мартин Собель в Стрию, Д. Роінгер, ант. в Зборові; Моріц Бібрінг, ант. в Станиславові; Стан. Бурса, в Косові; Юліян Новицкий, ант. в Печеніжині; Е. Стенцель, ант. в Коломиї; Адольф Дуретер, ант. в Бережанах; Зигм. Ля дес, аптека в Вишнівчюку; Володислав Наглік окр. ант. в Бережанах; В. Фальк, дрогуєрия в Станиславові; І. Б. Лік, дрог. в Ярославі; Е. Геллер в Надвірні; С. В. Лянгінгер в Самборі; Др. Юл. Францос, ант. в Тернополі; Вільг. Ляндесберг, ант. в Бродах; Здислав Завалкевич в Камінці; Г. М. Фішер ант. в Станиславові; Аптека під Білим Орлом В. Філіпка в Н. Санчі; Лавр. Цімерман маг. фарм. в Підволочисках; Ігн. Гешелес, ант. в Городну; Ст. Фалішевский, ант. в Балагороді.

Стация почтова телегр. і заліз. Unterthemenau. Річний оборот по верх 3.000 вагонів.

Унтертеменауска фабрика
виробів з глини
ІВАНА КНЯЗЯ ЛІХТЕНШТАЙНА

в Unterthemenau bei Lundenburg, поручас: гарні глини кафелів всякого рода і витривалости на хідники, двірні, стайні, подвіри і т. п., дальше плити мозаїкові в тисячах десенів від найпростійшого до найбогатшого виконаня (річ-а продукція 15 мільонів плит) для церков, шкіл, фабрик і т. д., подвійно поливані камінні рури, комини, ремізові рури, поливані цегли (сухопрасовані з найвисшою витривалостию для пальових будівель, мокро прасовані для будови каналів), плити до викладаня стін і фасада, блискучі плити, дахівки всякого рода, натуральної краски і поливані у всіх барвах, рури до дренаваня, кафлі до печий. Ілюстровані ціни даром і оплатно. Число робітників 700.

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришене зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)

приймає вкладки до опроцентованя на 4 проц. і оплачує за вкладчиків податок рентоний; для ошадження коштів послідки можна присилати гроші чеками Щадницької почтової; вкладати може кождий, навіть і нечлени; на жадане звертає ся вкладку кожного часу, навіть без виповідження (за есконтом).

ПОЗИЧКИ уділяє „Джістер“ своїм членам на 6 проц. сплату гіпотечних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2-річних виносить рата амортизацияна (на капітал і відсотки) 5%; до позичок вимагає ся першої гіпотеки або доброї поруки.

На парцеляцію і купно більших обшарів треба звертати ся за позичками до „Джістера“.

Членами можуть бути тільки члени обезпечені в „Джістрі“.

Чистий зиск розділяє ся межі членів яко дивіденди від уділів і на добродійні ціли. — Дотепер уділив „Джістер“ на церкви, бурси, школи і т. д. 31.738 К.

Стан фондів Товар. кредитов. „Джістер“ 31/12 1904

Вкладки:	1,783,673 К.
Уділи членів:	133,117 К.
Ф. резервовий і ин.:	26,576 К.
Позички уділені:	1,616,402 К.
Цінні папери:	123,627 К.
Льокації:	169,456 К.
На рах. біжучім:	81,988 К.

Житку і паперці **CORTEL** можна набувати в „Со-кільській Базарі“ у Львові і у всіх торговлях вкраю.

Лев Лопатинський.
Сольо терно
 оповіданє з льотерийних пригод. — — — — —
 — Ціна 30 сот. —
 Набути можна в Ставропільській книгарні.

Ц. к. упр. гал. акц.
Банк
Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до перешованя папери вартісні і дає на них авідатки.

Крім того вправлядено подібно як в інституті... т. зв.

Депозити сховкові
 (Safe Deposits)

За оплатою 50 до 70 корон річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно перешовувати може своє майно або важні документи.

Під тим зглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднійш зарадження. Привис дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.